

BEATRIX DE CUSANCE (BRUSSEL)
AAN CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)
20 MAART [1658]
5577

Antwoord op Huygens' brieven van 4-5 maart 1658 (5576) en medio maart 1658 (verloren).

Samenvatting: Béatrix verontschuldigt zich tegenover Huygens dat zij niet aan het verzoek van Elisabeth van de Palts heeft voldaan; zij is namelijk ziek geweest. Zij heeft Louise van de Palts ontmoet en kan de geruchten dat zij zwanger zou zijn weerspreken. Zij dankt Huygens voor zijn redelijke oordeel over haar Haagse beslommeringen.

Door Huygens ontvangen op 22 maart 1658. Huygens antwoordde niet; Béatrix schreef opnieuw op 11 april 1658 (5579A).

Datering: Het jaartal blijkt uit Huygens' ontvangstnotitie.

Primaire bron: Den Haag, Kon. Huisarch., Inv. G1, nr. 9, map Béatrix de Lorraine, nr. 17: brief (dubbelvel, 18x23cm, abc|d; autograaf).

Vroegere uitgaven: Worp 5, nr. 5577, p. 304: onvolledig (<lors que je ... trop puisante>), rest samengevat. — Huysman 2006, II, p. 46: volledig.

— Huysman & Rasch 2009, nr. 47, pp. 274-275: volledig (Nederlandse vertaling pp. 149-150).

Namen: Louise Hollandina van de Palts; Amalia van Solms; Elisabeth Stuart (koningin van Bohemen).

Transcriptie

¹À Monsieur

Monsieur des Zuligom,

à La Haye.

²Bruxelle, ce 20 Mars.

Depuis que celluy que j'avais envoyés à La Haye ay de retours ay qu'il m'a randu les vostre j'ay toujours estés malade. C'est ce qui m'at enpêchés de vous escrire plustôt ay vous dire coume lors que je vay veue Madame la Prinssese Louyse je n'ay veue aucune aparance qu'el soit en l'estat que les mesdisant ay mesdisante veulle faire craire, car elle estès plus tôt trop menue que trop puisante. C'est tout ce qui m'a sanblé ay que je vous puis dire.

Pour ce que vous me mandés de mon affaire de La Haye, vous | b | en parlés avec tant de justisse ay de raison ay sy obligeanmant que je vous en suis infinimant redevable ay vous asure que je prandrés bon conseil le là-desus pour ne pas faire les chose que bien à propos. Mais vous sçaves que bon droy a bon besoing d'ayde. C'est pourcoy je vous demande la vostre autant que vous pourés, mais je ne songe pas que vous me mandés que vous avés dit tant de mal de moy à la Reine que je ne doit pas espérer que vous ayés quelque bontés pour moy. Il n'inporte; | c | je veut espérer mil amitié de vous ay mil bon offisse, surtout ceux de persuadés à la Reine que personne n'at plus de respect pour elle ny n'est plus sa très-humble servante que moy. Très-marye de n'avoir mieux réusy en ce qu'el at désirés de moy, je vous conjure encort de vouloir asurer Madame la Prinssese-Douayrière de mes très-humble service ay que j'ay toujours conservés le souvenir des bontés qu'el m'a tesmongnés avec désir de les pouvoir recongnette coume je doit.

1. Adres apograaf. Huygens tekende aan: 'De Mad. de Lorraine.'

2. Ontvangstnotitie van Huygens: 'R 22 Mars 1658'.

Il me sanble que je vous donne assés de coumision pour crayre que je vous tien tout à faict persuadés que je suis à vous tout coume je suis obligés.

Béatrix.

Vertaling

Aan de heer van Zuilichem,

te Den Haag.

Brussel, 20 maart [1658].

Sedert hij die ik naar Den Haag had gezonden is teruggekeerd en mij uw ³brief heeft overhandigd, ben ik steeds ziek geweest. Dat heeft mij belet u eerder te schrijven en u *te vertellen dat ik, toen ik mevrouw de prinses Louise [Hollandina van de Palts] heb ontmoet, geen tekenen heb bespeurd dat zij in de toestand zou verkeren, die de lasteraars en kwaadspreeksters ons willen doen geloven, want zij was eerder te mager dan te dik. Dit is alles wat mij is gebleken en wat ik u kan meedelen.*

⁴Terzake van wat u mij meedeelt over mijn beslommering in Den Haag spreekt u daarover met zoveel rechtvaardigheid en verstand en zo welwillend dat ik u daarvoor oneindig verplicht ben en ik u verzeker dat ik daarover om raad zal vragen om geen verkeerde dingen te doen. Maar u weet dat goed recht ook hulp van node heeft. Daarom roep ik de uwe in zoveel als u kunt, maar ik denk niet dat u mij zult meedelen dat u zoveel slechts over mij hebt verteld aan de ⁵koningin van Bohemen dat ik niet mag hopen dat u enige goede nieuwtjes voor mij hebt. Hoe dan ook, ik hoop op duizend blijken van uw vriendschap en duizend goede diensten, vooral dat u de koningin ervan overtuigt dat niemand haar meer respecteert, noch een nederiger dienaar is dan ik.

Ik betreur ten zeerste niet beter te zijn geslaagd in wat zij van mij verlangde en verzoek u dringend nogmaals mevrouw de ⁶prinses-weduwe te willen verzekeren van mijn nederige dienstvaardigheid en van het feit dat ik steeds de herinnering heb bewaard aan de gunsten, die zij mij heeft bewezen, en wens deze te kunnen erkennen zoals ik verschuldigd ben.

Het lijkt mij dat ik u voldoende boodschappen heb opgegeven om te denken dat u volledig bent overtuigd dat ik geheel de uwe ben, zoals ik dat moet zijn.

Béatrix.

3. Huygens aan Béatrix de Cusance, 4 maart 1658 (5576).

4. Aangezien Huygens in zijn brief van 4 maart 1658 (5576) niet schrijft over Béatrix' Haagse beslommeringen, moet dit wel om de brief van medio maart gaan, als antwoord op Béatrix' brieven van 7 en 8 februari.

5. Elisabeth Stuart, koningin van Bohemen.

6. Amalia van Solms.
